

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ต้นฉบับ
MASTER

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง การประเมินผู้ป่วยและเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis

หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑-๐๒๑ จำนวนหน้าทั้งหมด ๕ หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน	<i>[Signature]</i>	๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	<i>[Signature]</i>	๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	<i>[Signature]</i>	๐๓ มี.ค. ๒๕๖๖

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๑
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑/๕
เรื่อง การประเมินผู้ป่วย และเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis			

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ เพื่อประเมินสภาวะของผู้ป่วยทั้งร่างกาย และจิตใจ
- ๑.๒ เพื่อวางแผนการฟอกเลือดให้มีประสิทธิภาพตามแผนการรักษาของแพทย์
- ๑.๓ เพื่อความพึงพอใจของผู้ป่วย

๒. ขอบเขต

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผู้ป่วย และเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis

๓. นิยามศัพท์

๓.๑ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis) หมายถึง การนำเลือดออกจากร่างกายมาขจัดของเสีย ในเลือดออก โดยมีการแลกเปลี่ยนของน้ำและสารต่างๆ ระหว่างเลือดและน้ำยาล้างไตที่ผ่านเยื่อกั้นบางๆ (semipermeable membrane) ภายในตัวกรอง (dialysis) และนำเลือดที่ผ่านการฟอกแล้วกลับคืนเข้าร่างกาย

๓.๒ วงจรไตเทียม (extracorporeal blood circuit) หมายถึง วงจรเลือดที่อยู่ภายนอกเครื่องไตเทียมที่ประกอบด้วยตัวกรองเลือด (dialyzer) และสายส่งเลือด (blood line)

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๔.๑ พยาบาลวิชาชีพประจำการที่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัดทดแทนไต/พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม

๔.๒ พยาบาลวิชาชีพที่ยังไม่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางฯ และเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยไตเทียมภายใต้การควบคุมของพยาบาลที่ผ่านการอบรมการพยาบาลเฉพาะทางเวชปฏิบัติการบำบัด ทดแทนไต / พยาบาลผู้เชี่ยวชาญไตเทียม

๕. อุปกรณ์และเครื่องมือ

๕.๑ ชุดต่อให้ออกซิเจนพร้อมอุปกรณ์ใช้งานแบบติดฝาผนัง ๑ ชุด

๕.๒ เครื่องชั่งน้ำหนัก

๕.๓ เครื่องวัดความดันโลหิต พร้อม stethoscope

๕.๔ ปรอทวัดไข้

๕.๕ เตียง/เก้าอี้นอน สำหรับผู้ป่วยฟอกเลือด

๕.๖ อุปกรณ์ของใช้ในการเตรียมตัวกรองเลือด (ตามวิธีปฏิบัติเรื่องการเตรียมอุปกรณ์สำหรับฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม)

๕.๗ อุปกรณ์ในการเตรียม vascular access (ตามวิธีปฏิบัติเรื่องการใส่ double lumens catheter หรือการใส่ AVF/AVG เพื่อการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม)

๕.๘ hemodialysis flow chart

๕.๙ เวชระเบียนผู้ป่วย (กรณีผู้ป่วยนอก)

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๑

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๒/๕

เรื่อง การประเมินผู้ป่วย และเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ/Flow chart

๖.๑ ด้านผู้ป่วย

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p>ประเมินอาการ ทั่วไปของผู้ป่วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทักทายผู้ป่วยโดยการเรียกชื่อและนามสกุล พร้อมทั้งสังเกต สีหน้า ท่าทาง การเคลื่อนไหวของผู้ป่วย - ให้ผู้ป่วยชั่งน้ำหนัก - ชักประวัติ และสอบถามอาการ <ul style="list-style-type: none"> ● ด้านร่างกาย : อาการหลังฟอกเลือดครั้งก่อน, อาการขณะอยู่ที่บ้าน, อาการก่อนมาหรือขณะมาถึงหน่วยไตเทียม ● ด้านจิตใจ - ความรู้สึกต่อการเจ็บป่วย และอาการที่แสดงออก ขณะแรกรับผู้ป่วย - ความรู้ สู้ ก ต่อหน้าที่ การงาน การทำงาน ที่ทำงานและเพื่อนฝูง - ความรู้สึกต่อครอบครัว ญาติพี่น้อง 	
พยาบาล/ เจ้าหน้าที่พยาบาล	<p>วัดสัญญาณชีพ และรวบรวมข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ลงบันทึกใน hemodialysis flow chart 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๑

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมการเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๓/๕

เรื่อง การประเมินผู้ป่วย และเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<pre> graph TD Start(()) --> Check{ตรวจร่างกาย} Check -- ปกติ --> Next(()) Check -- ผิดปกติ --> Report((รายงานแพทย์)) </pre>	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพร่างกายทั่วไป สุขลักษณะและความสะอาดของร่างกาย - สังเกตลักษณะการหายใจ และขนาดทรวงอก - ฟังเสียงปอดและอัตราการเต้นของหัวใจ 	
พยาบาล	<pre> graph TD Start(()) --> Assess{ประเมิน Vascular access} Assess -- ปกติ --> Next(()) Assess -- ผิดปกติ --> Report((รายงานแพทย์)) </pre>	<ul style="list-style-type: none"> - AVF/AVG <ul style="list-style-type: none"> ● ฟัง bruit และคลำ thrill ● สังเกตลักษณะอาการอักเสบ อาการปวด บวม แดง ร้อน - Double Lumen Catheter สังเกต <ul style="list-style-type: none"> ● ผ้าปิดแผลแห้งดี ● ปากแผลไม่พบ Discharge ● ไหมเย็บตรึงอยู่ครบถ้วน ● สายไม่ร่นออกมานอกแผล หากพบห้ามดันกลับเข้าไปอีก 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - HD๐๑ - ๐๒๑

โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์
นวัตกรรมเพื่อประชาชน

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๔/๕

เรื่อง การประเมินผู้ป่วย และเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">บันทึกข้อมูลลงใน hemodialysis flow chart</div> <p style="text-align: center;">↓</p>		
พยาบาล	<p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;">เตรียมความพร้อม ผู้ป่วยก่อนทำ Hemodialysis</div>	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีใช้ AVF/AVG ให้ผู้ป่วยทำความสะอาดมือ และแขนข้างที่มี vascular access และจัดแขน ด้านที่จะแทงเข็มให้เหมาะสม - จัดให้ผู้ป่วยนอนในท่าที่สบาย - อธิบายถึงแผนการรักษาในครั้งนี ปริมาณน้ำที่จะดึงออก - แนะนำให้ผู้ป่วยแจ้งทันทีที่มีอาการผิดปกติ 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

 โรงพยาบาลคุณธรรมที่สร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อประชาชน	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL	หมายเลขเอกสาร WI - HD๐๑ - ๐๒๑
	ระเบียบปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :
เรื่อง การประเมินผู้ป่วย และเตรียมผู้ป่วยก่อนการทำ Hemodialysis		

๖.๒ ด้านเครื่องไตเทียมและวงจรไตเทียม

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล	 <p>ตรวจสอบความพร้อม ของเครื่องไตเทียม</p>	- ตรวจสอบผ่านระบบ self-test ของเครื่อง, Conductivity, ชนิดของ dialysate, dialysate flow rate และอุณหภูมิที่เหมาะสมตามแผนการรักษาของแพทย์	
พยาบาล	 <p>ตรวจสอบตัวกรองเลือด และสายส่งเลือด</p>	- ตรงตามแผนการรักษาของแพทย์ - ตรงชื่อ - นามสกุล ผู้ป่วย - ตรวจสอบสายส่งเลือดพร้อมใช้งาน	- แนวทางปฏิบัติการเตรียมตัวกรองเลือดและสายส่งเลือดก่อนการฟอกเลือด
พยาบาล	 <p>ตรวจสอบข้อต่อของ สายส่งเลือด</p>	- เพื่อป้องกันการหลุด ซึ่งอาจทำให้ฟองอากาศเข้าไปในระบบวงจรไตเทียม - ใส่ venous line clamp ไว้ตลอดการฟอกเลือด	

๗. เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรสุตา เอื้อมานะพงษ์, อัจฉรา บุญกาญจน์, ปิ่นแก้ว คล้ายประยงค์ และจันทนา ชื่นวิสิทธิ์. (๒๕๕๐) .
- แนวทางปฏิบัติการพยาบาลสำหรับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และการล้างไตทางช่องท้อง
- ชมรมพยาบาลโรคไตแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: เอส พี เอ็ม การพิมพ์. ศิริกาญจน์ แซ่มลำเจียก. (๒๕๕๒). Hemodialysis Procedures: step by step. ใน ธนิต จิรนนท์ธวัช, สิริภา ช่างสิริกุลชัย, ธนันดา ตระการวนิช, วสันต์ สุขเมธกุล (บรรณาธิการ). Practical Dialysis in the Year ๒๐๐๙. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

๘. บันทึก

- Hemodialysis flow chart

